

Список використаних джерел

1. *Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації»* від 03.03.2021р. № 167-р. / Чинний. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> (дата звернення 12.03.2021).
2. Бебик В. К проблеме коммуникации и ее функции в обществе. *Персонал*. 2004. № 3. С. 28-33.
3. Цифрова економіка та інформаційно-комп'ютерні технології. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/581/51d/60258151d2896461958259.pdf> (дата звернення 11.03.2021).
4. Вашкевич В. М. Особливості міфічного світогляду в історичній еволюції наукової картини світу // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : наук. вісник : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2016. Вип. 108. С. 117- 121.
5. Архипова Є. О. Синергетичний вектор експлікації безпеки та небезпеки в інформаційному суспільстві». *Мультиверсум: Філософський альманах*. Вип. 4 (102). Київ : Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, 2011. 240 с.
6. Воронкова В. Г. Формирование нового мировоззрения, нового человека, нового общества будущего : монография // Кого и как воспитывать в 275 подрастающих поколениях / под ред. О. А. Базалука. Киев : Издательский дом «Скиф», 2012. Т.2. С.134-152.
7. Блюмин А. М., Феоктистов Н.А. Мировые информационные ресурсы: Учебное пособие. 3-е изд., перераб. и доп. – Москва : Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2015. 384 с.

Коваленко С. В., здобувачка вищої освіти
ступеня доктора філософії 1 року навчання
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка»

ФІЛОСОФІЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: КОНКРЕТНЕ І АБСТРАКТНЕ

Моделі організації суспільства є предметом пізнання мислителів різних епох. Теорії та ідеї ефективного функціонування суспільних структур активно продукували у своїх роботах представники широкого кола філософських шкіл.

Осмислення законів розвитку суспільства, ролі соціальних інституцій у впорядкуванні людських відносин представлено в ученнях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Адже суспільство – надзвичайно складне, суперечливе, багатоаспектне й історично мінливе явище. Поняття «суспільство» має кілька визначень, одне з яких окреслює систему зв'язків та відносин між людьми, що складаються в процесі їх життєдіяльності та практично ототожнюється з поняттям «людське суспільство». Відтак, сутність суспільства трактується як специфічна форма соціальної організації, що склалася в процесі історичного розвитку даної країни.

У широкому розумінні суспільство – середовище цивілізованого перебування людини або олюдненої природи, штучно створене в результаті взаємодії розвинутої свідомості, цілеспрямованої діяльності людини й обставин, у які вона потрапляла або які створила

навмисно. Інакше кажучи, суспільство – це сукупність усіх способів взаємодії і форм об'єднання людей, в яких виражається їх всебічна залежність один від одного.

Структура суспільства містить безліч різноманітних елементів. Основними серед них є: суб'єкти суспільства; взаємини і зв'язки між людьми; соціальні інститути. У процесі спільної життєдіяльності людей у суспільстві формується стійка структура соціальних спільнот, що включає такі групи, як родина, рід, нації, класи і тому подібне. Соціальні групи і співтовариства можуть диференціюватися за певними ознаками. Наприклад, за соціально-демографічними (чоловіки, жінки, діти, молодь, пенсіонери); територіальними (жителі міста, жителі села); за родом заняття (робітники, службовці, учні, творча інтелігенція), а також за рівнем доходів, освіти тощо.

Думка про те, що суспільство являє собою систему, джерело розвитку якої знаходиться в ній самій, спонукає до постійного пошуку оптимальної моделі та структури організації суспільства.

Саме потреба удосконалення системи територіальної організації та не завжди адекватна відповідь влади на запити суспільства стали причинами проведення децентралізації в сучасній Україні. Метою реформи є підвищення ефективності управління суспільним розвитком на відповідній території.

Автор терміна «децентралізація» відомий французький філософ Алексіс де Токвіль у своїй праці «Старий порядок і революція» вказує на те, що саме надмірна централізація столиці держави, яка досягла найвищого рівня переваг над провінціями і фактично поглинула державу, призводить до занепаду [1, с.71]. Разом з тим, мислитель вбачав у самоврядних громадах та асоціаціях громадян механізм реалізації природних прав суспільства на протидію бюрократизму чиновницького управління.

Філософія децентралізації на сучасному етапі полягає у передачі повноважень та фінансів від державної влади якнайближче до людей – органам місцевого самоврядування.

У Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади, схваленої Урядом України, окреслено основні завдання трансформації із забезпечення доступності та якості публічних послуг, досягнення оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення виконання органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень [2]. За рахунок цього громади стають ефективнішими, демонструють спроможність розвивати внутрішню інфраструктуру, раціонально використовувати наявні ресурси тощо.

Використовуючи термінологію Макса Вебера, перетворюючись на «цільовий союз», «створений людьми на розумних засадах заради дотримання їх природних прав та реалізації узгоджених між собою інтересів», децентралізація влади сприяє формуванню спільності інтересів громад та їх згуртованості [3].

З огляду на вищезазначене, конфігурація адміністративно-територіального устрою Чернігівської області змінилася у відповідності до філософії децентралізації. 17 липня 2020 року Верховна Рада України ухвалила постанову №3650 «Про утворення та ліквідацію районів». Цим документом парламент більш, ніж утричі скоротив кількість районів та суттєво збільшив їх розміри.

У Чернігівській області замість двадцяти двох попередніх утворено п'ять нових районів: Чернігівський, Новгород-Сіверський, Корюківський, Ніжинський та Прилуцький та сформовано п'ятдесят сім територіальних громад.

Разом з тим, зміни адміністративно-територіального устрою, формування спроможних громад, забезпечення надання суспільних послуг відповідно до загальнодержавних

стандартів мають ґрунтуватись на принципі субсидіарності і таким чином забезпечити наближення системи влади в Україні до європейських стандартів.

Суть розмежування повноваження між адміністративними рівнями управління за принципом субсидіарності полягає у тому, що механізм управління суспільством має будуватися «знизу вгору». Усі питання, які можуть ефективно вирішуватися на місцях, повинні перебувати в компетенції муніципальних органів як найближчих до населення. Лише у разі неспроможності громади ефективно урядувати самотужки, вирішення відповідних проблемних питань має передаватися в компетенцію вищих рівнів влади.

Тож, аби реформування відбувалося відповідно до вимог та нагальних потреб суспільства, необхідно, насамперед, внести зміни до Конституції, прийняти низку важливих законів. Зокрема: «Про засади адміністративно-територіального устрою України», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Щодо державного нагляду за законністю рішень органів місцевого самоврядування» і такі інші. Саме вони покликані оптимізувати стосунки між владою і народом та мали б регламентувати повноваження органів державної влади й органів місцевого самоврядування з питань адміністративно-територіального устрою, порядку утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж адміністративних одиниць та населених пунктів, які забезпечили б активну участь громадян у прийнятті рішень, визначали б цивілізовані інструменти впливу на владу та ефективні механізми розбудови громадянського суспільства.

Список використаних джерел

1. Токвиль А. Старий порядок и революция. URL: <http://pavroz.ru/files/tokvilstaryiyuporiadok.pdf> (дата звернення 16.02.2021).
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (дата звернення 19.02.2021).
3. Вебер М. Свобода і примус у правових спільнотах. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbs04.htm> (дата звернення 17.02.2021).

Конопля Я. Ю., здобувач вищої освіти
ступеня доктора філософії 1 року навчання
Науковий керівник – **Киселиця С. В.**, к. філос. н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА КИЇВСЬКОЇ РУСИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СУЧАСНУ УКРАЇНСЬКУ ФІЛОСОФІЮ

Київська Русь – це не просто праукраїнська історія, а й місце і час, де відбувались значущі події, які сприяли розвитку української державності. Одним із таких вимірів в цій локації є становлення філософської думки, що позитивно-стимулююче вплинуло на розвиток вітчизняної філософії загалом і ХХІ століття зокрема. Точно визначити час виникнення філософської думки часів Київської Русі практично неможливо, проте одним з переломних моментів у цьому процесі було запровадження християнства в Київській Русі у 988 році, що здійснило значний вплив на весь подальший розвиток країни.